

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravl. prejema mesečno K 1.80

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostolpna petlitvra (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petlitvra (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Potrebna beseda.

V »Slavisches Tagblatt« poje nek Jeremija iz krogov slovenskih liberalnih sodnikov žalostno pesem o čedalje bolj napredujočem ponemčevanju sodstva na Kranjskem. Slovenski sodniki se preterirajo, ustvarja se nemški posestno stanje, pomnožujejo se nemški volivci, krči se slovenska meja in razlazuje se ljudstvo.

V tem premišljevanju slovenskega liberalnega sodnika se predvsem zrcali popolnoma napačno naziranje o narodnem pomenu uradništva. Naroda ne bodo uradniki rešili. Napredek slovenskega naroda je odvisen od gospodarske okrepitve našega kmeta, pametne socialne postavodaje, skrbi za prometna sredstva, melioracije zemlje in izrabe naših prirodnih sil, izobraževanja in organizacije mase ter dalekovidne za velikimi cilji idočje politike naše državnozborske delegacije na Dunaju. Kdaj in kako bo kdo avanziral, to pa pride šele v drugi vrsti, zakaj S. L. S. dela politiko za splošni blagor, ne pa za interese posameznikov. Bodi to enkrat za vselej povedano!

Liberalci so se ves čas svojega vladanja pehali zdaj za gospoda X-a, zdaj za Y-a, zdaj za Z-a, kar pa bi bilo v občo narodno korist, so zanemarjali. Zato pa v liberalni dobi naš narod ni bil nikjer spoštovan. Vlada je vrgla liberalcem zdajpazdaj kakšno drobtinico v obliki imenovanja tega ali onega liberalnega pristaša za sodnika ali karsikebodi, slovensko ljudstvo pa je bilo lačno in od lastnih sinov pritiskano ob steno! Ali pomenja to naroden napredek?

Liberalni sodnik se v »Slavisches Tagblatt« zaganja z vso nesramnostjo v S. L. S., češ, »njeni voditelji izdajajo ljudstvo Nemcem«. Mi se s tistimi trpeti, ki to trditev dan na dan ponavljajo, ne bomo več prerekali, ampak slovenskim liberalnim sodnikom povemo tole: kako ste vi za slovenski narod delali? Ali se spominjate tistih časov, ko se je mobiliziral vse — od sodnika do žandarja in zadnjega biriča — zoper tistega slovenskega kmeta, brez katerega ni slovenskega naroda? Ali se spominjate križevega pota našega trpinca na sodnije, ali se spominjate vseh glob in kazni, ali se spominjate na jok in kletve, ali se spominjate na vsa kruta preganjanja, ki so jih morali pretrpeti tisti, ki so ljudstvo hoteli

rešiti jerobstva oderuhov, komande in prepotence liberalnega uradništva? Kakšno vlogo so igrali takrat liberalni slovenski sodniki, kako so skrbeli za napredek slovenskega ljudstva, kje bi bilo danes slovensko ljudstvo, če bi šlo po volji slovenskih liberalnih sodnikov? Z neizbrisnimi črkami so zapisane v srce našega ljudstva vaše sodbe in če se danes ne more za vas ogrevati, je to čisto naravno.

Da se bodo uradniška mesta tudi v narodnem oziru po pravici zasedla, za to bo S. L. S. skrbela in si liberalci svoje opomine lahko prihranijo. Nemške sodnike je pošiljala na Kranjsko tista Bienenrthova vlada, katero sta najvnetejše podpirala Ploj in Hribar. Pravdnost v tem oziru se bo dosegla, če se izpremeni zistem, če se vladi da druga smer in se ustvarijo pogoji za nacionalni sporazum na jugu. Eden prvih pogojev za to pa je, da je naše ljudstvo močno, gospodarsko in kulturno, da se pokaže, da se ga boje in ga uvažujejo. To pa se doseže le po poti, ki jo hodi S. L. S. Tako se bo rešilo vprašanje o »biti in ne biti slovenskega naroda«, ne pa z narodnimi frazami in politiko osebnih imenovanj ter avanzementov.

Strašni požari v Carigradu.

Štirideset let ni bilo že v Carigradu takega požara!

Takega požara, kakršen je bil v nedeljo v Carigradu, o katerem smo poročali med včerajšnjimi našimi brzojavnimi poročili, ni bilo v Carigradu že 40 let, dasi so osobito v turškem delu Carigrada požari nekaj vsakdanjega. Obrežni mestni del Vlanga je popolnoma uničen. Pogorišče se razteza več kilometrov daleč. Ranjenih je bilo veliko ognjegascv. Stambul mesto Mohamedancev, ki ga loči Zlati rog od evropskega oddelka Pera, je požar skoro popolnoma uničil.

Kako je nastal požar.

Eno poročilo trdi, da je povzročil požar v nekem prenočišču Arabec, ki je neprevidno kuhal kavo. Po drugih, in sicer oficijelnih poročilih je pa zažigalo najmanj 30 oseb! Predvsem so požigalci hoteli zažgati vojno ministrstvo. Oblasti so že prijele 12 požigalcev, ki jih bo sodilo vojno sodišče, ker je v Carigradu že dolgo časa proglašeno oblegovalno stanje. Vojno sodišče obsodi požigalce brez dvoma na smrt. Trdi se, da obesijo požigalce na mostu.

Nov požar v Carigradu.

Komaj se je nekoliko pomirilo prebivalstvo vsled nedeljskega požara, ki je ponehal v nedeljo ob 5. popoldne, so tisti tajni odbori, ki so ukazali zažgati Carigrad v nedeljo, pustili zažgati večeraj (24. t. m.) mestni del Balat, ki leži ob stambulskem obrežju. Nikakega dvoma ni, da so bili požigalci naročeni za to, da uničijo tudi tiste mestne dele, po katerih se še ni razširil požar. Močan veter je pospeševal včerajšnji požar v Balatu.

Sultan jokal, ko je ogledoval požar. — Zadnji sultan.

Iz Carigrada poročajo, da je pričel sultan glasno jokati, ko je gledal s svoje terase na ognjeno morje, ki je uničevalo njegovo prestolno mesto. Trdi se tudi, da je svaril sultana pred nevarnostmi, ki ga čakajo, prejšnji veliki vezir Kjamil paša in mu rekel: »Če bo šlo tako dalje, boš ti zadnji turški sultan!«

Oblasti brez moči nasproti požigalcem. — Prebivalstvo zahteva odstop vlade.

Oblasti so nasproti požigalcem, ki zažigajo Carigrad, brez vsake moči. Carigrasko prebivalstvo je strašno razburjeno! Vedno odločnejše zahteva, da naj odstopi vlada, da se reši mesto, ker povzročajo požare stranke, ki zahtevajo, da naj odstopi sedanja vlada. Včeraj popoldne so se v zbornici posvetovali ministri in navzoči poslanci o položaju. Vse se boji, da bodo dobro organizirani požigalci nadaljevali svoje hudodelsko požiganje.

Kolera v Trstu.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Dosedaj so v Trstu umrle 4 osebe na kolero. V bolnici jih je približno 50, med njimi 11 oseb, ki so obolele na azijski kolero. Ostale osebe so internirane iz vročina, ker so bile ali v ožjih stikih z bolniki, ali pa, ker so prenašatelji kolernih vibrijonov.

Kakor se torej vidi, je bil uradni proglas, da je mesto kolere prosto, za Trst prezgoden! Batj se je, da se kolera ob tej vročini ne samo razširi, temveč tudi zanese v druge kraje.

Jako umestno je, da se opusti vživanje vsega južnega sadja, zlasti fig, melon itd. ter zelenjave. Tudi morske ribe in školjke naj se ne uživajo.

Ako upoštevamo velik prirastek morbiditete v tako kratkem času, potem je jasno, da imamo pričakovati še

večjo mortaliteto na kolero, kakor si jo izvestni krogi predstavljajo.

Vsekakor je nujno potrebno, da se odrede večje zdravstvene odredbe, ker se tujcev, ki prihajajo in odhajajo iz Trsta, sploh ne dotakne roka zdravstvene komisije. Če se bo tako še v naprej prakticiralo, potem bodele tudi v Ljubljani kmalu imeli kolero.

Stanje na kolero obolelega pomorščaka Menguso se je odločno izboljšalo. Ravnotako se je izboljšalo stanje Olge Antič in Zaru. Izmed onih 14 oseb, ki so bile izolirane vsled slučaja dečka Mariani, je ena pokazala znake, o katerih se sumi, da kažejo kolero.

Ravnateljstvo splošne bolnišnice je strogo prepovedalo bolnikom nositi jedila in pijače, če ne, bo obiskovanje bolnikov sploh ustavilo.

Kolera v Kotoru.

Baje je bilo 21. t. m. v Kotoru 12 novih slučajev kolere.

Kolera v Splitu.

V Split je došel v sredo čoln vojne mornarice. Zvečer sta obolela dva mornarja na znakih kolere. Čoln je odpeljal nato neka torpedovka v Šibenik.

Kolera v Carigradu.

V Carigradu je 23. t. m. obolelo na kolero osem oseb.

Vstaja na Balkanu.

Turki in Črnogorci.

Iz Carigrada poročajo, da proučuje ministrski svet pritožbe vstaških Malisorov, ki so se obrnili s spomenico na črnogorskega kralja Nikolaja, ki je spomenico predložil Turčiji. Sklenil ni turški ministrski svet ničesar, pač pa poročajo turški časopisi, da Turčija ne bo nikdar pritrdila, da posreduje Črna gora med Turki in Malisori.

Boj pri Lešnici.

Torgut Šefket paša poroča, da so vstasi in Črnogorci ponoči, 19. t. m. napadli 4. turško divizijo pri Lešnici. Turki so odbili napad. Torgut Šefket paša poroča, da so imeli napadaleci veliko mrtvih in ranjencev, sami da so pa imeli zgolj enega samega ranjenca. Sploh je pa znano, kakšna da so turška zmagovalna poročila. Vstasi zasledujejo taktiko, da nepričakovano hitro napadejo Turke in izginejo tako hitro, kakor hitro tudi napadejo. O takih zmagah, kakršna je bila zadnja pri Lešnici, bodo Turki imeli priliko še večkrat poročati.

LISTEK.

Pogrebščina v Jakopičevem paviljonu.

Da bi mi ne mogel kdo očitati namena odganjati obiskovalce od razstave, prihajam s poročilom šele danes ob njenem napovedanem in potrebnem zaključku. Jakopič nam sicer v »Zvonu« prepoveduje pisati kritike, ker je »edini njen uspeh kvečjemu le ta, da uniči marsikomu naivno veselje na uživanju umetnosti.«

To bi bilo res prav prijetno za umetnike, če bi lepo naivno uživali umetnost in še sedem let samo lovorjeve vence vili okrog ponosnih umetniških glav. Na žalost smo namreč tako prozaični, da samega barvanja platna ne smatramo več za posebno zaslugo, nego cenimo samo umetnike in njih resna dela, ne pa njih igračk, katerih je izložba polna. Literatom je že davno potekla tista zlata doba, ko so profesorjem za slovenske »prijoh« uzidavali tablice in poetom za par glistastih verzov prirejali slavnosti. Pa je že tudi v vpadablajoči umetnosti potrebno odpraviti lepo vero, da se vsakega oskubljenega čopca mora držati hvaležnost milega naroda.

Redek je umetnik, ki bi res zbral vse svoje moči, da bi vstvaril nekaj velikega. Večinoma delajo samo skice, započeti del ne izvršujejo in vsestransko ne dovrše. Površnost, komodnost in nekritičnost so vzroki, da na razstavah ni umetnin visoke umetniške vrednosti. Vse smatrajo dosti godnim in dosti dobrim za javnost, ki se, zapeljana po reklamnih kritikah, ne upa povedati svojega mnenja. Obiskovalci razstav si samo šepečejo, da jim stvari ne ugajajo, ker se boje, da bi jih umetniško bolj izobraženi ne smatrali za umetniške banavze. Kdor ni dosti trden v umetnosti, se popolnoma zmede pred to pisano množico pravih umetnin in nedosežnih zmazkov in zbeha, da izgubi veselje in ljubezen do umetnosti ter ga drugič tudi ni več v paviljon. Da neki umetniški entuziast nese vsak dan dvakrat kronico v razstavo, samo, da bi doseglo število obiskovalcev tri tisoče in potem dobil glavni dobiček izložene loterije — skoro ne morem verjeti. Od druge strani sem pa čul, da je stori žalosten konec na solničarici vsled Zmitkovih »poslednjih žarkov«. Bog mu daj dobro, jaz ga nisem poznal. . . . Samo, da bi bili žarki res poslednji!

V loterijske liste spremenjene vstopnice izenačujejo umetniško raz-

stavo s sosednjimi panoramami, kjer vsak obiskovalec dobi darilo. Pod Groharjevo mrtvaško masko visi od visoke osebe ponošeni lovorjev venček in Groharju v čast dvomljivo krase dvorano v ajmohtu prekuhanje lovorjeve girlande. Ali Grohar ni zaslužil sveže lovorjeve vejice?!

Po Jakopičevi izjavi »Sava« prireja izložbo v Groharjev spomin, pa polovica »Savanov« manjka. Seveda, ker ne povedo, da je »Sava« tudi že davno mrl.

Na razstavi je toliko tako slabih stvari, da bi najbolj milo razsodišče radi zanemarjenja svoje častne dolžnosti imelo težko vest.

Na mestu, kjer bi se moralo izobraževati, se publiki okus lahko mišljeno le kvari.

Kar se pa Jakopiča tiče, mora kritik povedati, da je nazadoval. Torej grehov in vzrokov dovolj, da se Jakopič kritike tako brani.

V glavni dvorani je takomenovana spominska razstava »Save« z deli rajnega Groharja, hišnega gospodarja Jakopiča, Jame in marljivega Petra Zmitka. Bernekarja imajo samo še za dekoracijo in ga niti v katalogu več ne imenujejo. V Hannoveru odlikovani Stern in Vesel, eden najboljših, se razstave nista udeležila, ker se ne sma-

trata več članom kluba. Tudi Zmitek je med razstavo pisмено javil izstop iz »Save«. Kje pa je potem tista slavna »Sava«, če še celo reprezentant kluba, Jakopič, s popolnoma tujim človekom, Mysvom, prireja kar na svojo roko razstave drugod. Ali je bila spominska, oziroma blejska razstava med člani dogovorjena? Preverjen sem, da ne. »Sava« potemtakem živi samo še v reklamnih noticah. Milo se mi stori pri srcu, če pomislim, kakšna je bila »Sava« ob ustanovitvi na Dunaju in kako rečna je danes. Zmitek, ki se je samo po milosti Miethkeja udeležil takratne razstave, ima danes v paviljonu glavno besedo. Ne motim se mnogo, da je tudi to precej pospešilo »Savino« izhiranje. Prvaki »Save« so se izkazali nezmerno voditi to združitev in zato s tem večjim veseljem pozdravljam vest, da so se mlajše moči lotile prepotrebne ustanovitve organizacije, kjer bo lahko vsak slovenski umetnik prišel do besede, kajti, kolikor časa je »Sava« obstajala, ni mogla imeti večina slovenskih umetnikov nikakega odločujočega vpliva na umetniško gibanje. Prava domača umetnost se bo dvignila iz močne organizacije, ne pa iz prezirljive klike brez naraščaja.

Da umetniške razmere niso v redu, izpričuje najlepše razstava sama, kjer

Zahteve vstašev.

Iz Janine se poroča, da zahtevajo v gorah zbrani vstaši: Vlada naj se strogo ustavno, grade naj se ceste, vojaška doba naj se odsluži v inozemstvu, albanščina naj se poučuje v šolah z vporabo latinskih črk, dovoli naj se večje pomiloščenje. Če Turčija te zahteve sprejme, se vstaši takoj vrnejo v svoje vasi in prisežejo zvestobo sultanu.

Grožnja črnogorskemu kralju.

Iz Carigrada se poroča, da sta zagrozili Rusija in Italija črnogorskemu kralju Nikolaju odtegniti letno podporo, če ne opusti izzivanja nasproti Turčiji. Potrjeno seveda to poročilo še ni.

Črnogorski princ Danilo potuje v inozemstvo.

Iz Cetinja se poroča, da odpotuje črnogorski prestolonaslednik Danilo v Peterburg in v druge rezidence s posebnimi navodili črnogorskega kralja glede na albansko vprašanje.

Pomiloščenje.

Turški ministrski svet je sklenil pomilostiti več oseb, ki so bile obsojene radi vstaje meseca aprila 1909.

Proti sedanjim turški vladi.

Prejšnji turški finančni minister Dšavid paša dela z vso silno na strmo-glavljenje Haki pašove vlade. Radikalno mladoturško krilo pa dela na to, da se razpusti zbornica.

Grki in Turki.

Iz Ellassone, Domene in iz Mume se poroča, da Grki ojačujejo število vojakov ob grško-turški meji in da delajo utrdbe. Iz Janine se tudi poroča, da so opazili ob morskem obrežju veliko jadrnic, ki čakajo zgolj na to, da vtiho-tapijo za vstaše orožje in strelivo. Grške čete so prodrle že do Karakarije.

IZ PARLAMENTA.

Rusini in Poljaki.

Iz krogov »Poljskega kola« se poroča, da je »Poljsko kolo« voljno pričeti z Rusini spravna pogajanja ki se prične jeseni v Lvovu, nadaljevali bi jih pa na Dunaju.

Predsedstveno posvetovanje.

Danes po zbornični seji je napovedana seja predsedstva, v kateri se bodo posvetovali o predlogih za posvetovanje načelnikov strank. Predlagati se namerava, da naj bi imela zbornica seje štirikrat na teden. Seje naj bi trajale 5 do 6 ur. Dve seji bi določili za obravnavanje nujnih predlogov. Sklepalo naj bi se tudi o občevaranju časnikarjev v zbornici.

ZOPET SPOPAD MED ČEŠKIMI IN NEMŠKIMI SOCIALNIMI DEMOKRATI.

Iz Prage se poroča, da se velikem spopadu med češkimi in pristaši nemške socialne demokracije. Bivši poslanec Hybeš je na velikem shodu češkega tekstilnega delavstva naglašal potrebo, da se ustanovi samostojna češka strokovna zveza tekstilnega delavstva. Tajnik osrednje dunajske zveze tekstilnega delavstva Dvořák je odločno nastopil proti Hybešu. Sodrugi so se nato stopili. Le z veliko težavo so napravili mir. Shoda niso mogli več nadaljevati.

KRŠČANSKO - SOCIALNA DEMONSTRACIJA NA DUNAJU.

Na Dunaju so priredili 24. t. m. krščanski socialci velik protesten shod glede na uvoz mesa. Govoril je med drugimi tudi župan dr. Neumayer, za njim pa dr. Pattai. Zborovalci, do 10.000, so vrgli s shoda poročevalca »Deutsches Volksblatt-a«, klicali pa navdušeno »Živio« zastopniku »Reichs-poste«. Govoriti niso pustili občinskega svetniku Naglerju. Po shodu so se zborovalci prepevaje cesarsko pesem podali pred uredništvo krščansko socialnih listov. Soc. demokratje in svobodomiselnici so zborovali v Zofijski dvorani. Po shodu je demonstriralo do desetstisoč oseb proti vladi in proti agrarcem. Mir se ni motil.

ANDRASSY IN TISZA O BRAMBNI PREOSNOVI.

V soboto je govoril v ogrskem državnem zboru o brambni preosnovi grof Andrassy, ki vedno zavzema stališče, da se morajo dajati opoziciji koncesije. Andrassy se je v svojem govoru prav za prav opravičeval radi svoje nestalnosti, ker je svoj čas bil za povišanje števila vojaških vinincev. Za brambno preosnovo zdaj ne glasuje, ker se ne uvide mažarščina kot službeni jezik, dasi je mažarščina državni jezik, kar nemščina, službeni jezik armade, ni. Andrassy ni obsodil obstrukcije, kakor so nekateri pričakovali. Andrassyju je odgovarjal grof Tisza, ki zavzema stališče, da se mora opozicija s silo potlačiti. Opozicijo graja, ker nastopa z obstrukcijo, ki jo je obsodilo ljudstvo pri zadnjih volitvah. Ostro je polemiziral z Andrassyjem in naglašal, da moramo imeti močno armado. Glede na pomnožitev mornarice sodi Tisza, da ta korak ni naperjen proti Italiji, marveč ravno močna mornarica koristi tudi naši zaveznici Italiji. Tisza izvaja, da dobe Mažari koncesije glede na jezik v stotnji in znamenja. Trdi se, da bo poročal ogrski ministrski predsednik cesarju o položaju. Cesar je zaslišal v avdienci tudi vojnega ministra. Če je šlo za nove koncesije Mažarom, še ni znano.

NOVE VOLITVE NA HRVAŠKEM.

Iz Budimpešte poročajo: V dobro poučenih političnih krogih se z veliko gotovostjo trdi, da obstoji med grofom Khuenom in banom dr. Tomašićem dogovor, po katerem bo hrvatski sabor v najkrajšem času razpuščen ter bodo nove volitve razpisane koncem septembra ali v začetku oktobra. V vladnih krogih se nadejajo, da bo jesenski čas najbolj prikladen za nove volitve, ker je v času trgatve hrvatski seljak v pretežni večini preobložen s poslom, ter se ne bo udeležil volitev. Na ta način bi mogla vlada velikemu številu svojih kandidatov preskrbeti mandate (?).

NOVE ITALIJANSKE UTRDBE OB OBALIH JADRANSKEGA MORJA.

Italijanska admiraliteta je sporazumno z italijanskim generalnim štabom sklenila, da še bolj utrdi italijanske utrdbе ob Jadranskem morju kakor so že. Obrežne utrdbе v Bariju in v Ankoni so dobile oklepne stolpe in 45 cm topove. Stalo bo to 6.000.000 lir.

ZAROKA SRBSKE PRINCEZINJE.

V Rakonigiju se je zaročila srbska princezinja Helena s princem Ivanom, sinom velikega kneza Konstantina.

VSTAJA NA HAITIJU.

Na Jamaici bivaajoči Haitajci, ki so bili pregnani s Haitija, se pripravljajo, da se povrnejo v domovino, da ojačijo vstaške čete. Američanski vojaki prevzamejo zaščito vseh inozemcev. Vstaši so oplenili neko taborišče američanskih železniških delavcev.

REVOLUCIJA NA HAITIJU.

Iz Port-au Prince, poročajo, da so revolucionarji ujeli generala Thomasa ter ga obglavili. Vse vladne čete so osredotočene v Port-au Prince. V Croix-des-Bouquets so vstaši oplenili prezbitersko cerkev in francosko samostansko šolo.

VSTAJA V PERZIJU.

V Mohamed Alijevi palači v Odesi so vse pripravili, da dvor lahko odpotuje, kadar ga pozove šah. Dvorjani so prepričani o Mohamed Alijevi zmagi in trde, da bodo bodoči mesec že bivali v Teheranu. Mohamed Ali je odposlal iz Astrabadu v Odeso kratko dve brzojavki. Prva slove »Zdrav«, vsebina druge pa ni znana.

Dneynne novice.

+ **Hrvatsko-slovenski klub.** Pod tem naslovom poroča sarajevski »Hrv. Dnevnik« o organizaciji naše skupne državnozbornske delegacije in zaključuje uvodnik z besedami: Hrvaški in slovenski narod bo z največjim zaupanjem spremljal delo svojih vrlih zastopnikov, združenih v hrvatsko-slovenskem klubu. Tudi mi bosanski Hrvati pozdravljamo to naše skupno zastopstvo, trdno prepričani, da bo hrvatsko-slovenski klub v državnem zboru posvečal posebno pozornost tudi bosanskemu vprašanju in da bo vedno stal na straži, kadar bo šlo za naše koristi.

+ **Socialisti med seboj.** Glasilo nemške socialne demokracije »Arbeiter-Zeitung« ljuto napada češke socialne demokrate, ker so bili sklenili volilni kompromis z meščansko stranko dr. Stranskega na Moravskem. Shod dr. Kramarja v Prosnicu daje »Arbeiter-Zeitung« povod, da zopet pere češke sodruge, češ, da so tako za nič, da je zanje oddano število glasov po celem Češkem padlo. Posebno pa jezi nemške sodruge to, da je češki socialistični poslanec Bechyně češke meščane s tem tolažil, da bodo češki sodrugi ravnotako narodni, kakor so Mladočehi in da bodo nemškim sodrugom že zobe pokazali. »Arbeiter-Zeitung« tako hudo zaničuje češke tovariše, da jih zafkljivo imenuje »Tušarjevce« (Tušar-leute), po voditelju Tušarju. Sodrugi Tušar pa je tudi govoril, in sicer v Ohocu na Moravskem. Dejal je, da skušajo nemški socialni demokrati zato, ker so se češke delavske strokovne organizacije osvobodile od nemške centrale na Dunaju, češke socialne demokrate izključiti od parlamentarnega dela. Razpor med socialno demokracijo, je dejal sodrugi Tušar, se ne razteza več na narodno razliko, ampak na načelna taktična vprašanja. — To so jako važne izjave, iz katerih se jasno razvidi, da socialni demokrati tudi glede delavskih interesov ne morejo več skupno nastopati. Ubogo delavstvo, ki je taki stranki svoje koristi zaupalo!

+ **Nova hčerka J. S. Z.** V nedeljo, dne 23. t. m. se je ustanovila v Smartnem pri Kranju skupina J. S. Z. za delavstvo. Ustanovnega shoda se je udeležilo lepo število delavcev. Pomen organizacije in koristi skupine je pojasnjeval na shodu dr. Krek. Pristopilo je takoj prvi dan k skupini precejšnje število delavcev.

+ **Vipavsko okrožje Orla v Vipavi** priredi v nedeljo, dne 30. t. m., okrožni tehnični sestanek. Bratski odseki so dobili okrožnice. Na zdar!

— **Umrila** je gospodična Antonija Bobnar na Fužinah pri Ljubljani; bila je večletna cerkvena pevka pri Devici Mariji v Polju.

+ **K škofovskim posvetovanjem v Banjaluki** se je podal nadškof dr. Stadler. Baje gre za sporazumno akcijo med svetno duhovščino in frančiškani, ki jo je vzel v roke banjaluški škof Marković.

— **Manifestacija Kunschaku.** Nižje, avstrijski deželni poslanec Kunschak je dostal včeraj tridnevni zapor, ker je razžalil dva občinska svetnika. Njegovi pristaši so ga slovesno sprejeli, ko je zapustil zapor in ga spremili domov. Policija je nato razgnala Kunschakove manifestante, ker so nameravali demonstrirati pred stanovanjem znanega Heilingerja.

— **Vrli koroški narodnjak umrl.** Dne 11. t. m. je bil pokopan pri št. Jakobu v Rožu odlični slovenski enarodnjak Šimen Lepušič. Bil je star šele 43 let.

— **Tragedija.** Zastrupila sta se 22-letni klepar Jožef Tavčar in njegova nevesta Justina Gustinčič. Zaročila sta se pred pol letom s privoljenjem obeh starišev in bi se morala v kratkem poročiti. Od sobote na nedeljo ponoči je prišel Tavčar domov. Zjutraj je čula njegova sestra iz njegove sobe stokanje. Odprla je vrata in vstopila. Takoj pri njenem vstopu je Tavčar padel iz postelje na tla, dočim je poleg njega ležala mrtva njegova nevesta Justina Gustinčič. Tavčarja so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu izdihnil. Oba so prepeljali v mrtvašnico sv. Justa.

— **Nova tovarna za puške v Borovljah.** »Marburger Zeitung« poroča, da je neki Jožef Lauber, ki je izumel nove vste vojaško puško od gospoda J. Ogriša v Borovljah nakupil tovarno za 300.000 K. Nova puška je 1 kilo lažja od dosedanje infanterijske, v magacin gre 20 patron, petelin se avtomatično napenja. Baje podpira Lauberja inozemstvo in neka pariška banka se hoče podjetja z 8 milijoni frankov udeležiti. Firma se bo imenovala: »Erste Laubersche Waffen-Munitions- und Metallwarenfabrik in Ferlach in Kärnten, vormals Antaschetz - Ogris«. Prihodnost bo pokazala, kaj je na tem istinita.

— **Volilni imeniki za občinsko volitev v Spodnji Šiški** so razgrnjeni na vpogled.

— **Volilni imenik za občinsko volitev na Viču** je že razporežen.

— **Nadvojvoda Franc Ferdinand v Zadru.** Iz Zadra poročajo: Z ozirom na velike vojaške vaje, ki bodo v teku prihodnjega meseca tukaj, se vrše v mestu velike priprave. Dne 18. avgusta, na cesarjev rojstni dan bo prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand prisostvoval veliki paradi vojaštva in

poletje že omenjenih bivših »Savanov« tudi niso povečini zastopani niti »Vesnani«, niti drugi važni neorganizirani slovenski umetniki. Sedmograški Nemec Mysz je pač precej dvomljivo namodelstilo. Pa tudi brez tega eksotičnega priveska je razstava mnogo slabšeja od prejšnjih.

Edini Ivan Grohar ima svoja najboljša in najbolj svoja dela. Poleg vrlin tudi vse nedostatke. Če bi bilo več prostora, bi z največjim veseljem pisal o njem, toda naj bo prihranjeno za njegovo kolektivno razstavo. Sicer so pa slike za gledanje in ne za opisovanje. To storite! To mu bo v čast, ne pa tužnonamajkanje pismarjev, ki so ga proglasili šele potem za umetnika, ko so ga stlačili v šablono vzornega državljanja. Preverjen sem, da mu bo deželni odbor postavil spomenik z nakupom njegovih najboljših del za deželni muzej.

Razen stvari iz svoje najboljši dobe je Rihard Jakopič izložil tudi »Evo«. Naredil jo je najbrže samo za razstavo, ker primanjkuje slik večjega formata. Drugače si tega ponesrečenega eksperimenta ne morem razložiti. Kako je slika prišla do svojega naslova, mi je zagonetka. Slišal sem damo, ki je občudovala rože v rokah naslikane deklice. Pravzaprav bi morale krvavordeče krogle predstavljati jabolka. I. t. d., i. t. d.

Tisto kronico vstopnine je vreden že samo Jama. Gotovo najsolidnejši

umetnik na razstavi. Njegove spomladansko sveže in vedre, v vseh ozirih neprekosljive stvari so naravnost usodopolne za sosednjega Petra Zmita. Možakar hoče biti na vsak način »kunšten«; umetniški in umetniški, pa jo še polomi. Saj bi lahko kaj čednega napravil, kot je n. pr. sličica »V letoviščnem parku«, pa se sili in muči, da iztuhta take umotvore, kot so njegove tragikomično slavnoznane alegorije, z malinovcem plavine in vse volnene pokrajine v narodnem slogu zarisane Cirilmetodove razglednice ali pa strahovita žalostna storijska na gnoju, katero je deželni odbor kupil za zgled, kako se ne sme slikati. Dobre volje in originalnosti pa mojstru Petru nikakor ne odrekam.

Ker sem že ravno pri začetnikih našega impresionizma, opozarjam slavno občinstvo na št. 135a. Impresija. Čudovito, krasno, genialno! Kako imenitno se z impresionizmom prikriva vse neznanje, je s tem impresionističnim remek-delom dokazal šestletni Vavpotičev sinček Bruno. Njegovemu papanu tega ni treba, ker izvrstno riše in solidno slika. Motivov ne pogreša, ker slika vse: skladatelje, Karavanke, leve, elegantne dame, opice in z gracijoznostjo tako dalje. Se celo na eni sliki ima po več motivov, kar enotnosti seveda ne škoduje. Čudim se, da po delih tega izbornega portretista in elegantnega pokrajinarja naša gospoda bolj ne povprašuje.

In otec Franke je zopet tu! Kako bi ga dosti dostojno pozdravil? Kot mladenci študira atmosfero, rešuje probleme neba in zraka, pajčevinasto slikovitost čipk, delikatno nežnost dekliških lic. Magolič starejši je silno priden. Poizkuša celo novo tehniko, poantilizmu podobno. On je edini slikar Ljubljane. Trnovska cerkev je za samouka presenetljiva stvar. Energija, resna volja in ukažljivost mu garantirajo uspeh.

Njegov sin se je lotil, kot početnik pretežkih problemov. Ta pot pelje v maniro. Na sliki »V jutranji megli« je mnogo dobrega, pa naj se vendar raje vrne tja, kjer je začel z »V jeseni«.

Marčič nazaduje in pada v diletantizem. Lahkotni akvareli so vse nekaj drugega kot oljna platna. Boeklinski »Zapuščen otrok« je trši kot naslikane pečine. Zakaj se ne drži Avstrije?

Gerbič še ne vé, česa bi se pravzaprav oprijel. Naj bi delal po naravi in z manj goljufivim materialom, kot je pastel: v »Utvic« je pogum.

Škoda, da je Zabota poslal samo »Razpoloženje«. Mož zna, pa ne pokaže. Drugi si tako velike kompozicije niti začeti ne upajo.

Klemenčiča tare boj za obstanek. Kaj bi lahko naredil, pričajo njegove študije.

Tratnik bi bil lahko postal marsikaj boljšega.

Da je v Vasiljeviču nekaj, pravi Jakopič. Bomo videli — — —

Jakhel z »damskim portretom« svoji gospodični sestri ni ravno napravil komplimenta, prej prijatelju Gerbiču. Študija za »Palermo« je dobra in čez »Karlovskega most« bo prišel v še boljše kraje.

Sirka še ne poznam. Razstavljena glava je čedno šolsko delo.

Zajčeva reliefa sta vredna treh bronastih Prešernov, Repičeva busta je pa rutinirano akademsko delo.

O Myszu sem že govoril.

Razstavo vlečejo iz vod fotografij. Če bi ne bilo tako duhomorno aranžirano in če bi bilo dve tretjini manj fotografij, bi razstava mnogo pridobila. Sicer jim pa ob srečnem začetku samo čestitam. Omenim naj samo Brinška z res umetniškimi »Južnim vremenom«, Kunaverja z »Soparnim jutrom v gorah« in zanimivimi »Zimskimi večeri v Tivolskem parku«. Plemelja, Tavčarja in dušo društva Frana Vesela. Ker je razstavil tudi Berthold, pač ni treba še posebej omenjati, da se obisk fotografске razstave bogato izplača. Žal mi je, da mi preozek prostor brani napisati kaj več o fotografijah.

Kar se pa tiče umetniške razstave, sem pa preverjen, da govorim v imenu publike in v imenu vseh pravih ljubiteljev umetnosti, če še enkrat pribijem, da tako zmašeno razstavo hvaležno odklanjam.

Ante Gaber.

bojnih ladij, ki se udeležijo vojaških vaj. Dne 18. avgusta bo v mestu kakor tudi na eskadri zvečer velika iluminacija.

O novih slučajih kolere v Trstu poročajo: V nedeljo zjutraj ob 1. uri 30 minut je zbolela zasebnica Katarina Rusjan, stara 28 let, stanujoča v ul. Sette Fontane št. 18, II. nad. Simptomi so bili taki, da se je takoj sumilo, da gre za kolero. Poklicali so zdravniško postajo, ki je dala bolnico prenesti v Magdalensko bolnico, kjer je sinoči ob 6 uri 30 minut umrla. Zdravstvena oblast je takoj odredila, da se internira ljudi, ki so prišli v dotiko s pokojnico. Pri tem so se pripetili slučajji, ki so običajni pri ljudeh brez trohice socialne izobrazbe in ki se ne zavedajo, da so to malo osebno žrtev dolžni splošnemu blagru. Med ljudmi, ki so bili s pokojnico v dotiki, sta njen sosed ime-nom Slejko in še nekdo drugi, katere-mu imena še ne vemo, kar izginila, da bi se rešila izolacije. Tudi Marija Deles, stara 20 let, je izginila, ali policija jo je iztaknila in jo je o polnoči privedla v Magdalensko bolnišnico. 29letni voznik Karel Jarc, stanujoč v ulici del Pozzo št. 7, je včeraj ob 6. uri popoldne, ko se je nahajal v ulici Limitanea, nakrat zbolel ob simptomih kolere. Zdravniška postaja ga je takoj spravila v Magdalensko bolnišnico.

V bolnico so prepeljali Andreja Berdon iz Slivnega pri Nabrežini. Bakteriološka preiskava ni dognala nobenih znakov azijske kolere.

Aviatik Widmer Ivan je napel v nedeljo pozornost tržaškega prebivalstva. Komaj 18 let stari deček je z vso hrabrostjo zajahal svoj aeroplan v Gradežu, da se prepelje v Trst, kjer ga je ob določen uri čakala tisočera množica. Vsi pogledi so se obračali v solnčni zaton, od koder ima pripluti ta človeška ptica. Dolgo ga ni bilo in ljudje so začeli ugibati to in ono. Nepričakovano pa je aviatik prišel od leve fronte tja od Koprškega zaliva mesto naravnost iz Gradeža v smeri proti Trstu, ker je izgubil zračno orientacijo. Ko ga je ljudstvo opazilo kakih 300 metrov visoko, mu je začelo burno ploskati in »Viva Widmer« pozdravi so orili daleč okrog sten tržaškega kotla. Widmer (slovenskega pokolenja), je napravil en krog od Sv. Andreja do proste luke in od tod na tla. Poleti so bili videti jako sigurni in veličastni. Zlasti eleganten je bil polet na tla. Ko je aviatik stopil iz aeroplana, so ga zopet navdušeno pozdravljali. Ljudje so ga vsi hoteli videti, kakor je pri večjih posebnostih sploh navada, čeprav je bil mladenič od nog do glave ves zavil, kakor kak Rus. Ginljivo je bilo videti čestitke, katere je izročal aviatiku njegov oče in sorodniki.

Iz Gradeža. Zadnje dni vlada tu neznosna vročina. Popoldne imamo do 34 stopinj Celzija, morje blizu 30 stopinj. Stevilo tujcev vedno narašča. V soboto je znašalo tisto 7886, za 300 več, nego lansko leto v tem času. V duhovskem zavetišču »Pio Sovvegno« je letos manj gospodov. Prevladuje pa kajpada Slovan. Poleg par Slovencev in Čehov so vsi drugi sedaj Poljaki. V nedeljo smo gledali aviatika Widmerja, ki se je spustil v zrak. Dve uri smo čakali na njegov polet. Mesto ob 5. popoldne dvignil se je v višino ob 7. zvečer ter pohitel v Trst. — Letos se je za poletni čas naselil protestantovski pastor Jakobsen, ki obhaja ob nedeljah v neki dvorani službo božjo. — Letos je tu izredno mnogo Čehov, ki se zbirajo v hotelu Lakroma, dočim imajo Dunajčani svoje zbirališče v kavarni Secession.

Zveza hrvaško-delavskih organizacij v Sarajevu in Slovenci. »Radniška Sveža«, glasilo za koristi hrvaškega delavstva, ki izhaja v Sarajevu, poroča v svoji zadnji številki, da se je Zveza hrvaško-delavskih organizacij obrnila na družbo sv. Mohorja v Celovec s prošnjo, da pošlje z ozirom na slovenske delavce — organizirane ali ne — slovenskih knjig. Družba se je prošnji odzvala ter so knjige že porazdeljene deloma organizacijam, deloma posameznikom. Zveza pristopi družbi sv. Mohorja kot član.

Neroden strelec. Dne 28. preteklega meseca je nek gospod visokolec, čegar ime pa zamolčimo, streljal ob Ljubljani med Mostami in Fužinami vrane. Pri tem pa je zadel v Pavlo Čopič iz Vevč ter jo ranil v kotu desnega očesa. Razširila se je vsled tega govori-ca, da je bila Čopičeva napadena, kar pa ni resnica. Omenjeni neprevidni strelec je ponesrečenik prihitel takoj napomoč ter prostovoljno poravnal pozneje tudi vse stroške v bolnici in zdravniku.

Konec lahkomišljenega življenja. V zagrebškem orfeju, se je 23. t. m. ustrelil lahkoživec 28letni Dragotin Herman, bivši bančni uradnik, rodом iz Zemuna. Lani v oktobru je podedoval 80.000 K, pustil svojo službo, poto-

val po vseh velikih evropskih mestih od Pariza do Peterburga ter zapravil denar za raznimi gledališkimi pevkami in plesalkami. Končno je prišel zopet v Zagreb ter se nastanil v hotelu prve vrste. Po svoji stari navadi se je seznanjal samo z orfejskimi pevkami in plesalkami in ko je došla v Zagreb pevka Gizela Walter, se je hitro seznanil z njo in živel sijajno. Kupil si je avtomobil za 40.000 K, od raznih krojačev pa je naročil oblek za več tisoč kron. V hotelu, kjer je stanoval, pa so ga končno začeli posecati upniki, vsak dan kakih 10 do 15, a vsi so odšli vedno s praznimi in mnogimi obljubami. Dne 21. t. m. pa so zahtevali razni upniki posredovanja policije, zlasti še, ker so dognali, da je kavalir Herman prodal avtomobil, ki ga je kupil za 40.000 K, za 4000 K. Zlatnino, ki si jo je nabavil na dolg za 10.000 K, je prodal za 2000 K, a meničnega dolga je imel preko 20.000 kron. Upnikom je obečal, da bo 24. t. m. vse poplačal. V soboto je prišel ponoči v orfej, naročil šampanjca, in kmalu je imel okoli sebe družbo igralk in pevk. Herman je to noč zapil 222 K. Okoli pol 4. ure zjutraj je potegnil iz žepa revolver ter začel streljati na goste, med katerimi je nastala velika panika. Vsi so drli ven iz orfeja. Oddal je štiri strele. Kdor ni mogel skozi vrata, je pobegnil skozi okna. Zadel ni nikogar. Nato je odšel na dvorišče, kjer si je pogol kroglo v glavo. Prihiteli ljudje so ga našli v krvi, še živega. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer je pa kmalu nato umrl. Pri njem so našli v žepu samo 60 vinarjev, nobenega pisma in ničesar drugega, razen ključa in žepnega roba.

Nov parnik so spustili v Trstu v morje. Parnik je last avstrijskega Lloydja. Parniku je ime »Helouan« in ima 9000 ton. Dolg je 456 angleških čevljev, 55,6 širok ter 32 visok z dvema strojema skupaj 10.000 konjskih sil. Imel bo prostora za 150 oseb I. razred, 80 oseb II. razred in 30 oseb III. razred. Vozil bo 18 milj na uro.

Zločin izza okupacije. V soboto zvečer se je pred zagrebškim sodiščem zaključila razprava proti bivšemu četovodji Savi Dragoviću. Razsodba je bila ob velikem navalu občinstva proglašena v ponedeljek dne 24. t. m. ter je Dragović obsojen na 15 let težke ječe in 1000 kron odškodnine Mehagi Mulabdiću. Obsojenec je jako razburjen poslušal čitanje rozsodbe ter je večkrat segel predsedniku v besedo. Branitelj je prijavil ničnostno pritožbo.

Toča v Bosni. Dne 18. t. m. je strašno bila toča v vaseh Ocene, Prosje Polje in Klokota. Slive in poljski pridelki so popolnoma uničeni, vse je golo kakor v zgodnji pomladi. Ljudstvo obupuje.

Zakonski načrt o delavskem zavarovanju proti nezgodam pripravlja bosenska deželna vlada.

Uradniška stavbena zadruga v Sarajevu se je osnovala dne 22. t. m. Člani morejo postati vsi deželni, železniški, občinski in priyatni uradniki in poduradniki.

Dan 24 ur. Ministrstvo za trgovino je sporočilo trgovskim in obrtnim zbornicam, da nima ničesar proti temu, ako se uvede dan, ki bo štel ure od 1. do 24. Ministrstvo je pa pripomnilo, da bi se moralo po mnenju industrijalnih, trgovskih in drugih krogov tako novotarijo uvesti ne le na železnica, ampak tudi v poštni in paroplovni službi in v drugih panogah javnega življenja. Trgovske in obrt. zbornice bodo tozadevno vprašale za mnenje industrijalne in trgovske korporacije in bodo svoječasnoro poročale ministrstvu za trgovino.

Napad na železniškega uradnika z revolverjem. V Splitu je prišel železniški delavec Miličič v nedeljo prepoznano v službo, vsled česar ga je uradnik Piga zaradi malomarnosti in pijanosti stavil na odgovor. Ko se je Piga obrnil, potegnil je Miličič iz žepa revolver ter oddal na Pigo en strel. Krogla je zadela uradnika v hrbet. Na pok so prihiteli zraven ostali železniški delavci, ki se jim je s trudom posrečilo Miličiča izročiti policiji. Poškodbe Pige niso smrtno nevarne.

Kap ga zadela v kopeli. Uradnik Romeo Weiss, star 34 let, stanujoč v ulici Giulia v Trstu, se je sinoči ob pol sedmi uri kopal v barkovlanskem kopalnišču »Excelsior«. V vodi mu je prišla omotica in je izgubil zavest. Predno so ljudje opazili nesrečo, je nesrečnež izginil pod vodo. Nekaj trenutkov pozneje so ga potegnili na suho. Prišla je napomoč zdravniška postaja, ki ga je odpeljala v bolnišnico, kjer je pa Weiss kmalu potem umrl.

Avtomobil je povozil 63letno Frančiško Jačič v Trstu. Lahko ranjeno so spremili domov v ulico Riborgo št. 33.

Solstvo. Na nadaljevalni šoli v Novem mestu se bo s prihodnjim šolskim letom otvoril 8., oziroma 8. razred in sicer po učnem načrtu meščanskih šol.

Lampretova tiskarna v Kranju na dražbi. Dne 28. julija ob 9. uri popoldne bo v Kranju na dražbi Lampretova tiskarna. Na dražbi bo velika zaloga različnega popirja, tiskovin, knjig ter različni stroji za tiskarsko obrt.

Nova hiša se je podrla v Sarajevu 21. t. m. v ulici Ašikovac. Bila je že pod streho in last Mehage Berbića; škoda je velika, k sreči ni nobene človeške žrtve.

Delo hrvatskega društva »Napredak« v Sarajevu. Kako močno je to odlično hrvaško društvo, pričajo znatne dijaške ustanove, ki jih za bodoče leto razpisuje in ki znašajo skupaj 29.300 K.

Umrli je v Varaždinu v 64. letu svoje dobe č. g. Stjepan pl. Kramarič, župnik v Miholjancu.

Vsled hudih bolečin po prestani težki operaciji je skočil skozi okno bolnice v Trstu 52letni Matej Čičmir ter obležal mrtve.

Poizkušeni samoumor. 23letna Ana K. iz Pulja se je zastrupila. Isto je storil 21letni ladjin kuhar Miha C. Oba so prepeljali v tukajšnje tržaško bolnico.

Izginil je 85letni starček Štefan Ellussich iz Trsta.

Goljuf. 21letni France Pegan iz Preloga je z nakano izvalil od vratarja v ulici Romagna v Trstu eno mizico ter jo potem v neki gostilni zastavil za 2 kroni. Bil je aretiran.

Težka poškodba. Pes je ugriznil 14letnega Julija Ferfolja v Trstu in ga težko poškodoval. Lastnik psa je bil ovajen.

Gospodinjski tečaj v Šmihelu pri Novem mestu. Deželni odbor kranjski otvori 1. oktobra 1911 v samostanu šolskih sester De Notre Dame v Šmihelu pri Novem mestu gospodinjstvo šole, obstoječo iz notranje šole (internata) in iz zunanje šole (eksternata). Za notranje učenke dovoli deželni odbor šest ustanov po 15 K na mesec, to je polovico učnine in preskrbnine, ki ji je plačevati redu šolskih sester. Istotako se bo plačevalo iz deželnega zaklada zajutrek in kosilo zunanjih učenk, katerim torej ne bo trpeti nobenih stroškov. Podrobnejša pojasnila dajeta ravnateljstvo kranjske kmetijske šole na Grmu in vodstvo samostana De Notre Dame v Šmihelu.

Ukradel klobuk in 120 jajc. 19letni kuhar Anton Lister je bil uslužben na ladji »Lovrinaz« ter je med potjo iz Splita v Zader ukradel nekemu pasazirju panama klobuk, vreden 160 K. Na vesti ima tudi 120 ukradenih jajc. Ko je prišla ladja v Trst, so ga aretirali. Pravi, da je »nedolžen«!

Pozno se je skesal. V neko gostilno v ulici Riborgo v Trstu je prišel K. Copriva iz Moravskega, ko je bila že pozna ura. Naročil je kozarec piva, katerega je hitro zvrnil. Potem seveda, ko je še gorelo in je bilo treba še gasiti, je tudi gasil naprej. Pa pride ura počitka in gostilničarka pozove gosta, naj plača in gre, češ, da redarji gledajo in jo lahko kaznujejo. »Če redarji ukazujejo, naj pa plačajo še moje ce-ho«, katera je znašala 84 vin., je odgovoril Copriva. Ker zlepa ni plačal in ne šel, je prišlo okoli postave in — hajd. Toda Copriva je bila huda in zmerjala je redarja na vse pretege. Ko je prišel še drugi stražnik, se je obema s silo upiral. Ko mu je bila napovedana aretacija, je segel v žep ter plačal 84 vin., češ, »bo vsaj mir!« Že je prijel za klobuk in hotel pozdraviti redarja v slovo, a bilo je že prepozno. Vtaknili so ga v luknjo, kjer lahko premišljuje, ali je res po smrti kesanje zastoj.

Baron Varešanin, vpokojeni deželni šef Bosne in Hercegovine, se nastani v Zagrebu.

Štrajk ključavničarskih pomočnikov v Zagrebu je končan; med delodajalci in pomočniki se je sklenila pogodba, veljavna za štiri leta. Pomočniki so nekaj svojih zahtev dosegli.

Štajerske novice.

STRAŠNA NESREČA NA ŠTAJERSKEM. — SMODNIŠNICA ZLETELA V ZRAK. MRTVE ŠTIRI OSEBE.

V Puchbachu pri Köflachu, občina Edelschrott je zletela v zrak včeraj popoldne ob četrti na 5 smodnišnica, last stavbnega podjetnika Alojzija Griesbacha iz Voitsberga. Življenje so izgubili pri tej priliki 4 delavci. V okolici se je začel strašen pok, podoben gromenju, proti nebu se je valil gost s plamenom pomešan dim. Goreč les in z njim ljudje so bili vrženi kvišku! Smrtno ponesrečili so delavci Ivan Schreiber, Peter Langmann. Jožef

Koinegg in še neki delavec, katerega ime pa se ni znano. Vsi štirje reveži so popolnoma zgoreli, popolnoma raztrgana trupla so bila vržena 40 do 80 metrov daleč na polje in v potoki. Nekaj delov človeških teles je obviselo na drevesih! Na pomoč so takoj prihiteli ognjegasci iz Köflacha pod poveljstvom svojega stotnika dr. Kloppeja. Ognjegasci pa seveda niso mogli drugega storiti, kakor da so gasili raznešene gredce tramove in da so, kolikor je bilo mogoče, zbirali raznešene dele ponesrečenih revežev delavcev! Pok je bil tako strašen, da so v Lankovici pokale šipe in da so prestrašeni ljudje bežali iz hiš. Dim se je dolgo valil po dolini med Lankovcem in Edelschrotom. Čuli so pok tudi v Köflachu. Puchbach je oddaljen četrt ure od Köflacha in Lankovica ob potoku Pössnitz. Ponesrečena smodnišnica obstoja že nad 25 let.

Dr. Karba v Kamniku. Čujemo, da se dr. Karba vmešava v politiko v Kamniku. Opozarjamo Kamničane, da je bil dr. Karba na Štajerskem političen mrlič. Kot propal liberalni kandidat za deželni zbor je dobil v svoji domači občini vranske okolice samo en glas. Radi tega zaupanja Vrančanov se je izselil v Kamnik, kjer je mislil, da ga nihče ne bo še tako hitro spoznal.

Neumestna odredba. V celjski bolnišnici so opustili takozvano ambulatorno zdravljenje in obiskovanje bolnikov. To gotovo ni umestno, ker ubogi ljudje nimajo denarja za privatnega zdravnika, v bolnišnico pa ne morejo radi rodovine, za katero bi bilo treba skrbeti.

Slovenskim notarskim kandidatom! Na Štajerskem ste sedaj dve notarski mesti prosti. Nedavno je umrl v Marenbergu notar Bežan in notar Strelec se pa izseli iz Gornje Radgone. Obe mesti ste dosedaj slovenska posest in ker je tudi spodnještajerska notarska zbornica slovenska, ne bi bilo za Slovence težko. Požuriti se je pa treba, če ne, bo prepozno.

Duhovniške izpremembe. Nanovo nastavljeni so gospodje semeniški duhovniki kot kaplani: Marko Kranjc v Središču; Franc Slana pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah; Mihael Umek v Vuzenici; Anton Veranič kot drugi kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni; Martin Veržlak v Jerenini; Pavel Živortnik v Št. Ilju v Slovenskih Goricah. — Prestavljeni so naslednji gg. kaplani: Fr. Lorbek iz Male Nedelje na Pilštanj; Vladimir Cepuder iz Kapele v Dramlje; Anton Lassbacher iz Dramelj na Videm; Mihael Golob iz Št. Ilja k Novi cerkvi; Jožef Kavčič od Sv. Benedikta v Slovenskih Goricah k Sv. Juriju ob juž. železnici; Peter Pavlič od Sv. Lenarta k Sv. Benediktu v Slovenskih Goricah; Martin Agreš iz Koprivnice k Mariji Snežni; Jurij Cvetko iz Solčave v Koprivnici; Janez Luskar iz Belih Vod kot prvi kaplan k Sv. Petru pri Radgoni; Anton Kuhar iz Središča v Solčavi; Janez Topolnik v Vidma h Kapele. — Č. g. Anton Bolkovič, bivši c. kr. vojni kurat, sedaj kaplan pri Sv. Križu na Murskem polju je dobil župnijo Artiče pri Brežicah ob Savi.

Propadajoče nemškutarstvo. V Vojniku je že dalje časa trirazredna nemška ljudska šola, ki ima za nas Slovence nekaj razveseljivega. Ona namreč stalno peša, kar je razumljivo, če pomislimo, da stoji vojniško nemštvo na zelo trhljih nogah, dočim se slovenska okolica vedno bolj probuja in gospodarsko krepi. Omenjena šola je imela početkom letošnjega šolskega leta samo še 45 učencev v treh razredih. Ker se nemštva ne da še dalje umetno vzdrževati, so sklenili merodajni krogi, da skričijo zavod na dva razreda. Nemških otrok ni, slovenske pa dajejo v slovenske šole. Pri letošnjem ljudskem štetju se je pokazalo tudi, da se je priznala mala večina Vojničanov za Slovence. Treba bode krepke organizacije in pri občinskih volitvah preračunanega naskoka, pa bo Vojnik — naš.

Nemško naseljevanje na Spodnjem Štajerskem se še vedno nadaljuje. In sicer s podvojeno vztrajnostjo. »Südmarch« dirigira iz Gradeva vedno nove obrtnike, trgovce in člane drugih stanov v ponemčena mesta in trge, Slovenci pa ne storimo skoro nič. Treba bode enkrat enotno urediti naše gibanje in potem ni dvoma, da bo Slovenec vkljub konkurenci že obstoječih podjetij lažje izhajal, nego Nemec.

Letovišče Rogaska Slatina je že davno v svoji pravi seziji. Ze sredi julija je bil prijavljen dvatisoči posetnik in še vedno se množi število zdravja in zabave željnih tujcev v taki meri, da privleče ubogi vlak ozkotirne železnice Grobelno—Rogaska Slatina nekatere dni do sto novih gostov. Med njimi so sloveča imena.

Š Okrajni zastop laški se ostane torej nemški za eno dobo. Cesar je potrdil izvolitev notarja Mravljaga za načelnika in izvolitev učitelja Valentiničsca za načelnikovega namestnika.

Š Štajerski slovenski delavci protestirajo. V soboto, dne 22. julija, zvečer se je vršil v Studencih protestni shod slovenskega delavstva iz Studencev pri Mariboru in ostale okolice. Udeležba je bila dovoljna. Zborovanje je otvoril gospod Bendé in je tudi predsedoval. O starostnem zavarovanju za delavske sloje je podrobno govoril g. Žebot iz Maribora. Natančno je delavcem razložil, kako velike važnosti je za naše delavske sloje uvedba starostnega zavarovanja. Ogorčeni so bili delavci, ko je govornik omenjal postopanje industrijskega sveta. »Bogati fabrikantje bi nas radi samo izmozgavali, a da bi si delavec izboljšal obupen svoj položaj, temu se protivijo z vso silo. Bomo že obračunali še z našimi izkoriščevalci.« Tako se je glasilo po dvorani. K bendé se je še oglasil en delavec in g. Bendé. Sprejeta je bila tozadevna resolucija, ki ugovarja proti nakani židovskih industrijcev. Enak shod se je vršil v nedeljo, 23. julija, ob 10. uri v delavskem društvu v Mariboru. Govoril je urednik Kemperle.

Š Naše prireditve. V nedeljo, 23. julija, se je vršil pri Sv. Križu nad Mariborom gospodarski shod, na katerem sta govorila nadrevizor VI. Pušenjak in fr. Žebot iz Maribora o zelo važnih gospodarskih točkah. Popoldne pa se je vršila tam lepa narodna veselica, pri kateri so fantje in dekleta predstavljali dve lepi igri, glasilo se lepo slovensko ubrano petje in govori. — Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je na veselici izobraževalnega društva govoril urednik g. Kemperle. — Na več krajih so se vršili občni zbori podružnic »Slovenske Straže«.

Š Znamenita slavnost se je obhajala v ponedeljek, 24. julija, v obmejni Svečini. Tamošnji vrli narodni delavec, č. g. župnik Vid Janžekovič je slavil v krogu svojih oklegov in prijateljev 25letnico mašništva. Prišli so na slavnost večinoma še vsi živeči gg. sošolci, da so tako pri svojem Vidku se spomnili onega srečnega dne, ko so pred 25. leti kot živahni mladeniči sprejeli mašniško posvečenje. Dal Bog, da bi še vsi učkali zlato in demantno sveto mašo!

Š Novo mašo v Marijini cerkvi v Gradcu sta imela 24. t. m. slovenska novoposvečena misijonske družbe A. I. Pohar in Andrej Tumpelj. Da se nam skoro vrneta kot vneto blagovestnika v slovensko domovino!

Š Dr. Baum, bivši uradnik južne železnice, podpredsednik nemškega Schulvereina, je bil dne 20. julija imenovan za častnega občana občine Pekl pri Poljčanah. Velike zasluge pripisujejo Peklčanom dr. Baumu v tem, da je on pripomogel nemškutarjem v Poljčanah do nemške šole.

Š Počasčenje. Deželni odbor štajerski je izrekel svojo zahvalo umirovljenemu majorju Gajšku pl. Sotlodoskem, ki je odložil poveljstvo oficirske zdravilnice v Rogaski Slatini. Pl. Sotlodoski, ki je vrl Slovenec, si je stekel zaslug v interesu zdravilišča. Razun pohvale se mu je dalo na razpolago tudi vsakoletno prosto mesto v deželnem zdravilišču.

Š Sreča v nesreči. Pri stavbi predilnice Stocker & Hoffmann v Št. Pavlu pri Prebrodu je padel delavec Alojziju Cizeju škaf malte 7 metrov globoko na glavo, ne da bi mu prizadel kako posebno poškodbo. Dvajsetletnemu mladeniču je čestitati na trdi glavi in krepkem vratu.

Š Lov na vlomilca. 22. t. m. je neznanec v Gradcu prinesel v neko prodajalno prodajati staro obleko. Policaju Francu Kotzbecku se je zdel sumljiv in ga je zato pozval, naj gre z njim na komisarijat. En čas je neznanec z njimi šel, nato pa jo urnih nog popihnil, policist pa za njim. Nekemu človeku, ki je hotel neznanca ustaviti, je ta pomolil pod nos revolver. Neznanec je skakal črez zidove in plotove in se končno skrivil v neko klet. Med tem so prišli še trije policaji in zdaj so vsi neznanca oblegali. Ker je ta pretil z revolverjem, je en policist ustrelil v klet in neznanca zadel v stegno. Nato so ga obvezali in peljali v bolnišnico, kjer so ga zaslišali. Dognalo se je, da je predkaznovani sodar Rudolf Gassner, znan vlomilec.

Š V Cirilovi tiskarni v Mariboru predelujejo prostore, v katerih je bila do sedaj Melzerjeva trgovina s steklom. V istih prostorih bo v bodoče trgovina s popirjem, popolnoma moderno urejena. V gornje prostore poslojpa pa se preseli tudi oddelek ljubljanske »Zadružne zveze«.

Š Ciril - Metodova podružnica v Št. Jurju ob južni železnici je slavila v nedeljo, dne 23. t. m. 25letnico svojega ob-

stanka. Zanimivo pri tem je to, da je pri veselici govoril potovalni učitelj Prekovšek pač tudi proti vražjim »klerikalcem«, da pa ni skoro niti omenil nemškega navalca, dasi bi ga bile navzoče živahno nemško kramlajoče narodne dame lahko na to spominjale. To se je tržaška govornica, ki je dala dr. Kukovca in Prekovška v koš, vse drugače postavila. To ji moramo lojalno priznati.

Š Od Ciril - Metodove družbe. C. M. družba misli baje odpustiti enega svojih dveh potovalnih učiteljev. Mislimo, da se ne motimo, če rečemo, da bode Prekovšek šel. On je že dalje časa v precej napetem razmerju z vodstvom in za naše razmere preradikal. Mož, ki premleva na vseh zborih vedno iste stvari, govori preveč nepremišljeno, kar bi lahko opustil z ozirom na znatne prispevke in lepo udeležbo oseb, ki niso — liberalci.

Š Oparjen otrok. Šestletna Justinka mizarskega mojstra Volavškega v Ilirastniku je bila v soboto nekoliko časa brez varstva doma, ker je mati imela opravka s pranjem. Ko je ta bila za trenutek nekam odšla, je prevrgla Justinka kotel s kropom, ki jo je po vsem životu strašno oparil. Za revico ni najbrže nobene pomoči.

Š Zlorabljen gostoljubnost. V nedeljo zjutraj je najel neki uradnik iz Gradca izvoščka, da se popelje z njim v Götting. Pri tem je pa dovolil svojemu vozniku, da naj, ko bo z vozom čakal na povratek, le je in pije, kar in kolikor mu diši. Voznik se pa je — ne hodi len — tako zelo poslužil te pravice, da je že do 11. ure predpolodne izpil 22 četrtink vina, vsled česar je bil neznansko nadelan. To je na povratku dokazal s tem, da je padel med vožnjo s kozla v voz svojega gosta, ki je nesrečnega pijančka moral oddati dobrim ljudem, da spravijo hlapca in konja in voz lastniku v roke. Nato je za novo skušnjo bogatejši uradnik šel peš do mesta in se rotil, da ne bode nikoli več tako kavalirsko radodaren.

Š Ženska surovina. V Sopotah biva posestnica Ana Lipovšek, ki je malo preveč korajžna. Imela je hlapca Martina Plevnika, ki je nekoliko bolehal, vsled česar ni mogel spravljati sena. Gospodinja je bila za to tako huda, da je hlapca s krepelom grdo obdelala, česar pa on ni hotel trpeti. Plevnik je odpovedal službo in ko je hotel dne 19. t. m. oditi k staršem, ga je Lipovšca še enkrat nalomastila, pa tako izdatno, da se je začelo za njo zanimati celo državno pravdnistvo. Morda jo bo sodišče odvadilo od njenih manir.

Š Iz poštne službe. Poštna pomočnica Marija Kunst je dobila mesto poštne ekspedientke v Podsredi.

Š Zdravišče Doberna ima letos že nad petsto tujih gostov. Prevladujejo Nemci, za temi se pa vrstijo dohajajoči Slovenci, Hrvati, Mažari, da celo par Rumunov je prišlo letos. Izletnikov pa je vsak dan po več avtomobilov in vozov.

Š Noge mu je zdrobilo. V petek je vozil kmet Jakob Babšek iz Bočke vasi pri Poljčanah sod vina na policijski kolodvor. Med potom je pa padel konj in Babšek je prišel, ker se je voz prevrnil, pod kolo, ki mu je zdrobilo obe nogi. Ponesrečencu, ki ima sedem otročičev, so sosedji pomagali izpod voza in ga poslali v graško bolnišnico. Revez bi bil med potom skoro izkrmavel.

Š Za primarija v štajerski deželni norišnici v Feldhofenu pri Gradcu je imenovan dr. Ludovik Maresch, dozdaj na koroški deželni norišnici.

Š Ponesrečeni kolesar. Pek J. Szmonigg v Svečini se je vozil v soboto dne 22. julija z motor-kolesom. Ker je imel nekaj duha duhtečega po alkoholu v glavi, ni videl ravno vožiti in je zadel s kolesom v obcestno soho in je štrbunknil v globoki jarek. Padel je tako nesrečno, da si je strl levo nogo pod kolenom popolnoma.

Š Huda suša je sedaj na Spodnjem Štajerskem. Na travnikih, kjer se je pozno kosilo, ne bo nič otave, ali pa zelo malo. Koruza se od suše suče in suši, oves bo prerano zrel in bo slabo zrno. Ajde ne morejo kmetje sejati, proso ne more rasti, krompir bo droben.

Š Vojak roparski morilec. V Thalu pri Donavici so našli umorjenega hlapca J. a. n. e. z. a. P. u. t. z. Mrlič je bil oropan. Orožniki in policisti so dognali, da je usmrtil Putza vojak domobranskega bataljona Janez Reiter, ki je v soboto zvečer pijančeval s Putzom po različnih gostilnah. V nedeljo zjutraj so videli turisti Reiterja, ko je šel z zamazano obleko iz Donavice proti Ljubnu. Po 4. uri zjutraj je prišel Reiter v ljubensko vojašnico, kjer je takoj izpral obleko, a kljub temu so našli na njej še sledove krvi. Reiter taji, da bi bil usmrtil Putza in se izgovarja, da se je tepel in da je bil ob tej priliki okrvavljen njegova obleka. Iz Gradca je od-

potoval na kraj zločina avditor, ki preiskuje zločin. V ponedeljek ob 4. uri popoldne so obducirali ubitega Putza. Dognali so, da je bil Putz osemnajstkrat ranjen z bajonetom na glavi in na obrazu. Smrt je povzročil sunek z bajonetom, s katerim je bila prerezana vratna žila. Umora osumljenega je vojaška eskorta pripeljala k raztelesenju. Bil je čisto miren, a ko ga je zaslišaval avditor, se njegove izpovedi niso vjemale. Reiter se bo zagovarjal pred deželno-brambovskim sodiščem v Gradcu, ker je toliko dokazov, da je Reiter usmrtil Putza.

SILNA VROČINA.

Ze nekoliko dni je na Dunaju neznosna vročina. Mnogo oseb se je onesvestilo, več jih je umrlo za solnčarico. Konji padajo po ulicah. Včeraj je utonilo osem oseb, ki so se kopale v Donavi.

Tudi iz drugih krajev prihajajo poročila o silni vročini. Iz Opatije poročajo, da je obolelo vsled vročine mnogo oseb, prav tako v Pragi. — Tudi iz Nemčije poročajo o hudi vročini. V Berlinu so umrle štiri osebe za solnčarico. Na Angleškem imajo veliko sušo, v Londonu je vsled vročine umrlo tudi več oseb. — Pričakovati je, da bo vročina v prihodnjih dneh še hujša.

V Opavi vlada izredna vročina. Temperatura je dosegla popoldne 44 stopinj. Včeraj je solnčarica zadela več oseb.

V Londonu je 38 stopinj v senci. Za solnčarico je umrlo osem oseb.

Ljubljanske novice.

Ij Seja železniškega odseka za katališki shod jugoslovanske mladine se vrši danes ob pol sedmi uri zvečer v uredništvu »Slovenca«.

Ij S. K. S. Z. ženski in moški oddelek naznanja svojim članom in članicam, da se priklopimo v nedeljo zjutraj šentpeterskem prosvetnemu društvu in se udeležimo skupno slavnosti pri D. M. v Polju. Tisti, ki se žele peljati na skupnih vozovih, naj to naznanijo ali tajništvo v »Ljudskem domu« ali pa g. abit. Doretu Mašiču vsaj do petka. Vabimo cenjene člane in članice, da se udeležijo slavnosti po možnosti v velikem številu.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo se udeleži v nedeljo dne 30. julija t. l. z zastavo blagoslovljenja novega »Ljudskega doma« pri D. M. v Polju. Odbor prosi vse one, ki se nameravajo udeležiti te slavnosti, naj to vsaj do petka naznanijo ustmeno ali pismeno g. abit. Doretu Mašiču v Vrhovčevi ulici št. 11, da bo vse potrebno ukrenil glede vozov in kosil. Članice naj pridejo v narodnih nošah. Zbirališče in vse drugo se pozneje sporoči. Šentpeterčani, v nedeljo vsi k D. M. v Polju!

Ij Odstop ljubljanskega poslanca. Uradni list poroča, da je odstopil ljubljanski deželni poslanec Ivan Knež.

Ij Nov meščan ljubljanski. Avstrijski državljani je postal velepodjetnik g. Josip Lončarič ter je včeraj storil na magistratu obljubo kot meščan ljubljanski. Novemu meščanu: na mnoga leta plodonosnega dela v korist in prospeh nove domovine!

Ij Poročil se je prof. g. Ivan Dolenc z gdčno. Leopoldino Bachler z Dunaja. Bilo najsrečnejše!

Ij Promocija. 21. t. m. je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava L. u. d. o. v. i. k. L. a. d. i. h. a.

Ij Vročina. Danes ob 1. uri popoldne je kazal v Trnovem toplomer na prostem v senci 33 in pol stopinj Celsija.

Ij Avtomobil park-hotela Tivoli. Iz krogov ljubljanskih izvoščkov smo prejeli: Ivan Kenda, najemnik hotela Tivoli, je prosil ljubljanski mestni magistrat za dovoljenje za prevažanje svojih hotelskih gostov. Nato je Kenda umaknil to prošnjo in vložil 30. maja t. l. na dež. vlado drugo dovoljenje, da sme prevažati s svojim avtomobilnim omnibusom enako kakor prevažajo ljudi izvoščki, in sicer po sledečem maksimalnem tarifu: Za vsak kilometer vožnje se plača ne ozirajoč se na število oseb največ eno kruno in za izredne vožnje, ki bi bile med hotelom in glavno pošto v Ljubljani ali obratno 40 h za osebo ter med hotelom Tivoli in južnim kolodvorom v Ljubljani ali obratno 80 h za osebo. Zanimivo je, da nazivlje Kenda v tej prošnji hotel Tivoli kot »moj hotel«. Mogoče ima prav, kajti mestna občina ljubljanska ga je menda res samo zanj zidala in plačane najemnine tudi še ni videla. Dalje trdi, da bo avtomobilni omnibus mnogo pripomogel k povzdigi tujskega prometa sploh, ker bo mogoče z njim tujcem obiskati tudi one interesantne kraje ljubljanske okolice, ki se sedaj ne ponašajo z velikim obiskom radi slabih prometnih zvez (?).

Kenda tudi pripominja, da izvoščki v take kraje nič kaj radi ne vozijo, kar pa se nam vseeno malo preveč drzna trditev zdi. Vsak izvošek raje vozi, kot pa prazen stoji. Kenda tudi pravi, da mu je amortizacija avtomobila postranska stvar, da se mu gre samo za povrnitev stroškov za bencin in za povzdigo obrata v njegovem hotelu. Kot trdi, ne misli z avtomobilom delati nikake upoštevane vredne konkurence (?) v Ljubljani koncesijoniranim izvoščkom. Nabava avtomobila je zanj samo-obrambno sredstvo proti razmeram med ljubljanskimi izvoščki in proti razmerju med njimi in »njegovim« hotelom. Nam pa je znano, da ljubljanski izvoščki niso prav nič sovražni hotelu Tivoli, pač pa so večkrat prišli izvoščki telefonično poklicani pred hotel Tivoli in niso dobili naročenih gostov, zaradi česar so bili oškodovani. Sploh pa za goste ni misliti dražje vožnje, kot je vžnja s Kendovim avtomobilom. Nam pa je znano tudi še nekaj drugega. Predno je Kenda vložil prošnjo na deželno vlado, je prišel na dom k predsedniku zadruge izvoščkov, g. Mozerju, ki ga pa ni našel doma. To seveda ni motilo gospoda Kendo, da se je poslužil pečatnika zadruge izvoščkov in si ga pritisnil na svojo prošnjo. G. Kenda smatra menda vse za svoje — hotel, avtomobil in nazadnje še fajakarsko zadruge. Kaj bo o takem postopanju odločilo državno pravdnistvo, bomo še povedali. Dolej smo mislili, da samo hotel Tivoli ni v redu, pa menda tudi »lastnik« ni.

Ij Glavna posojilnica v Ljubljani. Likvidacijski odbor ima odslej svojo pisarno na Miklošičevi cesti št. 8 (hotel Lloyd), telefon št. 83. Uradne ure so od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Ij Hudomušni kralj Peter. Srbski kralj si izbere za delitev svojih redov navadno dobo kislih kumar. Tako je tudi sedaj v pasjih dneh počastil dva Slovenca. Kakor poročajo listi, je podelil g. Andreju Gabrščku red sv. Save III. reda in Plutu red sv. Save IV. reda. G. Andrej Gabršček res ni zaslužil na stara leta take zafrakcije, da bi bil skupaj s Plutom »odlikovan«. G. Pustoslemšek, ki je po poročilu »Jutra« v Belgradu tako navdušeno napival srbskim častnikom, ostane nedeckoriran. Plutove manire srbski kralj je boljše razume, dasi je tudi pri Triglavski zastavi g. Pustoslemšek že razvijal primerne talente. Več kredita radi tega reda g. Plut seve na Slovenskem ne bo imel. Sedaj naj bo odlikovan še Vit. Jelenc. Morda mu za dinarji iz Belgrada sledi še red svetega Save, ki je menda, kakor se vidi, institucija za politične bankeroterje. Sedaj pride, kakor se čuje, na vrsto edini pravoslavac v Spodnji Šiški g. Franjo Pirc, ki prorokuje vreme in potrese na Balkanu, vidi morske hlače na Savi in ima v zakupu — »Jutrove« kače ter za to trpljenje zasluži red sv. Save I. vrste. Hudomušen je kralj Peter dovolj, da preseneti Slovence tudi s tem odlikovanjem in nam preskrbi tako zopet nekaj zabavnih uric.

Ij Nesreča na južnem kolodvoru pri sestavljanju vlakov. Včeraj ob osmi uri zvečer sta se zadel pri sestavljanju vlakov na napačno postavljenem menjalniku dve lokomotivi. Poškodovalo se je osem tovornih voz, eden naložen s papirjem pa se je prevrnil. Sreča je bila, da niste vozili lokomotivi hitro in da ni vozil po progi kak osebni vlak.

Ij Pri požaru v Soteski pri Zajcu v ljubljanski okolici, o katerem smo včeraj poročali, je zgorelo do sto voz sena. Človeške žrtve ni bilo, pač pa bi bil kmalu postal žrtev ognja 16 let stari sin g. Zajca, ki je spal na hlevu. V zadnjem hipu, ko je bilo že vse poslopje v ognju, spomnili so se na njega domači in ga pravočasno rešili. Poškodoval pa se je pri gašenju posestnikov sin po domače Lovrenčev iz Pečnika. Padel je z lestve na tlak, kjer je obležal nezavesten. Do jutra se še ni zavedel.

Ij Regulacija Gradašice. Poroča se, da se v kratkem regulira Gradašica.

Ij Utopiti se je hotel. Danes dopoldne se je 26letni prisiljenec Jakob Keinzinger pri neki stavbi na Fran Josipa cesti slesel ter se v vodo napolnjeni sod postavil na glavo. Ko so ga potegnili s soda, je postal kakor divji in ga je šest ljudi komaj preobvladalo. Nato so ga naložili v odgonski voz ter ga prepeljali v prisilno delavnico.

Ij Nov avtomobil v Ljubljani. Izvošek g. Sterle si je nabavil nov avtomobil za izvrševanje izvoščarske obrti.

Ij Konj splašil se je včeraj popoldne hlapcu Ivanu Chalupniku, ko ga je kopal v Gradašci. Tekel je po Krakovskem nasipu, Bregu, Čevljarski ulici na Dvorni trg, kjer ga je stražnik ustavil in oddal Chalupniku nazaj.

Ij Našli so včeraj za vodovodnim rezorvarjem v tivolskem gozdu vojaško obleko in bodalo nekega prostaka 17.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

pešpolka. Na čepici je bilo prišito ime Jakopin. Navedenec je moral vsekakor od svojega polka pobegniti.

Ij **Izgubil** je ljudskošolski učenec Franc Pirc v soboto zvečer na potu od parka pred sv. Petra cerkvi do Ljudskega doma novo srebrno uro; pošten najditelj naj jo blagovoli izročiti njegovim starišem, stanujočim na sv. Martina cesti 32.

ZADUŠENA VSTAJA V NEMŠKI JUŽNO-ZAHODNI AFRIKI.

Nemci so pred nekaj tedni hitro zažigali vstajo v Betaniji. Sodišče domaćinov je namreč obsodilo v Betaniji pet Hotentotov na smrt, v zapor pa 4 Hotentoti in zamorci so nato sklenili pomoriti Evropejce in so zato kradli puške in karabince. Zaroto so še Nemci pravočasno zasledili, nato pa obesili 12. t. m. na smrt obsojene Hotentote.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESTNI ZAKON ZA KRANJSKO.

Dunaj, 25. julija. Pri ministrstvu za javna dela se je vršila interministerialna konferenca zaradi cestnega zakona. Ker vsebuje od kranjskega deželnege zbora sklenjeni zakon važna določila za moderniziranje cestne uprave, so se resortna ministrstva intenzivno bavila z njim in pri tej konferenci stavila nekatere izpreminjevalne predloge, ki pa ne zadevajo bistva zakona. Konferenca je bila sklicana po iniciativi ministrskega predsednika. Kranjsko deželo so zastopali dr. Šusteršič, dr. Lampe, ravnatelj Zamida in stavbni nadsvetnik Klinar. Sprejela se je zahteva vojnega ministrstva, ki se jako interesira za zgradbo kranjskih cest. Na željo finančnega ministrstva se za triletno dobo prispevek dežele in okrajev za vzdrževanje deželnih cest določi na razmerje 3/5 : 2/5, potem stopi v veljavo od deželnege zbora sklenjeno razmerje 2/3 : 1/3. Dežela dobi vpliv na cestno policijo glede rabe cest z izministrstva se izpremine določbe za postopanje pri razlastitvi. Ministrstvo rednimi vozili. Na željo pravosodnega za javna dela zahteva določila za zgradbo cest in mostov v tehničnem oziru, za kar izide izvršilna naredba. Priznavalo se je, da pomeni od kranjskega deželnege zastopa sklenjeni zakon velik napredek za cestno upravo. Ker so vse zahteve nebitvenega značaja in večinoma dobro izpopolnjujejo naš zakon, se je dosegel popoln sporazum in bo stopil cestni zakon v kratkem času v veljavo.

ZBORNICA.

Dunaj, 25. julija. V zbornici se vrši prvo branje bančne predloge. Finančni minister je predložil zakon o monopolizaciji umetnih sladkornih snovi.

KOLERA.

Trst, 25. julija. Parnik »Gautsch« so kontumacirali, ker je v Pulju na krovu zboleel na kolero parobrodni zdravnik. **Zveza z Dalmacijo po Lloydju je prekinjena.** V bolnišnico sv. Magdalene so prepeljali dveletno Karmelijo Mozetič, katero so spoznali za prenašateljico kolernih vibrijonov. Novi smrtni slučaj se niso pripetili.

NEVIHTA.

Dunaj, 25. julija. Po Nižje Avstrijskem je silna nevihta.

POŽAR V CARIGRADU.

Carigrad, 25. jul. Razdejanje, ki ga je povzročil požar, je strahovito. 50.000 ljudi je brez strehe. Mnogo ljudi je pogorelo. Hiš je uničenih blizu 4000, skupna škoda znaša 1100 milijonov funtov. Popoldne se je zopet zanetil ogenj v judovskem predmestju Balat in je pogorelo več majhnih hišic. Začelo je tretjič goreti še v drugem delu mesta blizu prvotnega središča ognja, a se je ogenj kmalu pogasil.

POLOŽAJ V ALBANIJU.

Rim, 25. julija. Iz Krfa prihajajo sem vesti, da korakajo albanski insurgenti proti Jarenini. Tamošnji vali jim je poslal nasproti nekega polkovnika, ki naj pozve njihove želje ter jim izjavi, da jim bo dala vlada denarja in dela. Insurgentni so zahtevali dva dni časa za pomislek.

Cetinje, 25. julija. Pogajanja med Malisori in porto so definitivno prekinjena. Skadrski nadškof je odpotoval, turške čete so zopet pričele s svojimi operacijami.

AVTOMOBILNA NESREČA.

Budimpešta, 25. julija. Neki izvošček je trčnil z avtomobilom. Pri tem je policijski uradnik dr. Malnassy tako nesrečno padel iz kočije, da si je razdrobil lobanjo in ostal na mestu mrtev.

ČEŠKE BANČNE ZAHTEVE.

Iz Prage poročajo: Takozvani bančni komite, ki je sestavljen iz zastopnikov čeških denarnih zavodov, bank itd. je imel v nedeljo z ozirom na včerajšnje prvo branje bančne predloge sejo, v kateri se je sklenilo, posredovati pri predsedstvu skupnega češkega državnoborskega kluba, da bodo češke zahteve glede na sestavo generalnega sveta Avstro - ogrske banke energično zastopali češki poslanci bodisi v plenu mu zbornice ali bančnem odseku. — Nadalje se je sklenilo, izročiti češkim poslancem memorandum, v katerem so zbrane vse češke zahteve glede na bančno vprašanje, da se tako opozori dotične klube, da je prišel čas, v katerem je treba češkim poslancem z vsem političnim vplivom in odločnostjo zastopati narodne zahteve Čehov, za katere so se do sedaj borili le češki akcionarji na občnih zborih Avstro-ogrške banke.

Novice iz Amerike.

— V Ameriki povozil vlak Slovenca. V Clevelandu je povozil vlak Lake Shore železnice rojaka Ivana Petriča. Nekateri pravijo, da je doma iz Platinine, drugi pa trdijo, da je iz vrhniškega ali logaškega okraja. Pokojni je bil star 38 let. Odrtgalo mu je glavo in obe nogi.

— Slovenec utonil v Ameriki. Iz Saginawa v Michiganu poročajo o nesreči, ki je zadela slovenskega rojaka Jakoba Omana. Dne 1. t. m. je šel s štirimi drugimi tovariši loviti ribe na reko, ki teče blizu mesta. Nalovili so si bili že dosti rib in se dobro zabavali na verandi kopališke hišice v sredi reke, ko si okoli polnoči zmisli Oman, da bi še šli loviti ribe. Eden izmed njih je takoj stopil v čoln in za njim je šel Jakob Oman, ki pa je stopil tako nerodno, da se je čoln prekucnil in sta oba padla v vodo. Drugi trije tovariši niso mogli pomagati, ker nobeden ni znal plavati. Jakob Oman je izginil v vodi, njegov tovariš pa se je bil prijel za vrvi pri čolnu in si je tako pomagal do obrežja. Omanovo truplo so našli drugi dan kakih 30 čevljev daleč od prostora, kjer se je potopil. Rajni je bil neoženjen, rojen 5. julija 1883 na Vrhniki in je bil v Ameriki osem let. V Ameriki zapušča brata, v stari domovini pa mater in dve sestrji.

Razne stvari.

Sladkor podražen. Vsled suše v celi Srednji Nemčiji in na Češkem so na praškem sladkornem trgu cene sladkorja včeraj zopet poskočile za 1 K 10 vinarjev. Na sladkornem trgu v Hamburgu in Magdeburgu so cene sladkorja noviči narasle za 50 fenigov.

Na hripavosti je obolel sveti oče papež Pij X.

— Potres na Ogrskem so zopet čutili v Temešvaru in Kečkemetu. Prebivalstvo je pobegnilo na ulice. Bila sta dva potresna sunka. V občini Szent Andras je bil potresni sunek tako močan, da se je zrušil zvonik.

Oglejte si veliko zalogo kolés z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve. Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi. Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis. **Edino zastopstvo za Kranjsko!**

Ceniki zastoj, poštnine prosto. — Ceniki zastoj, poštnine prosto.

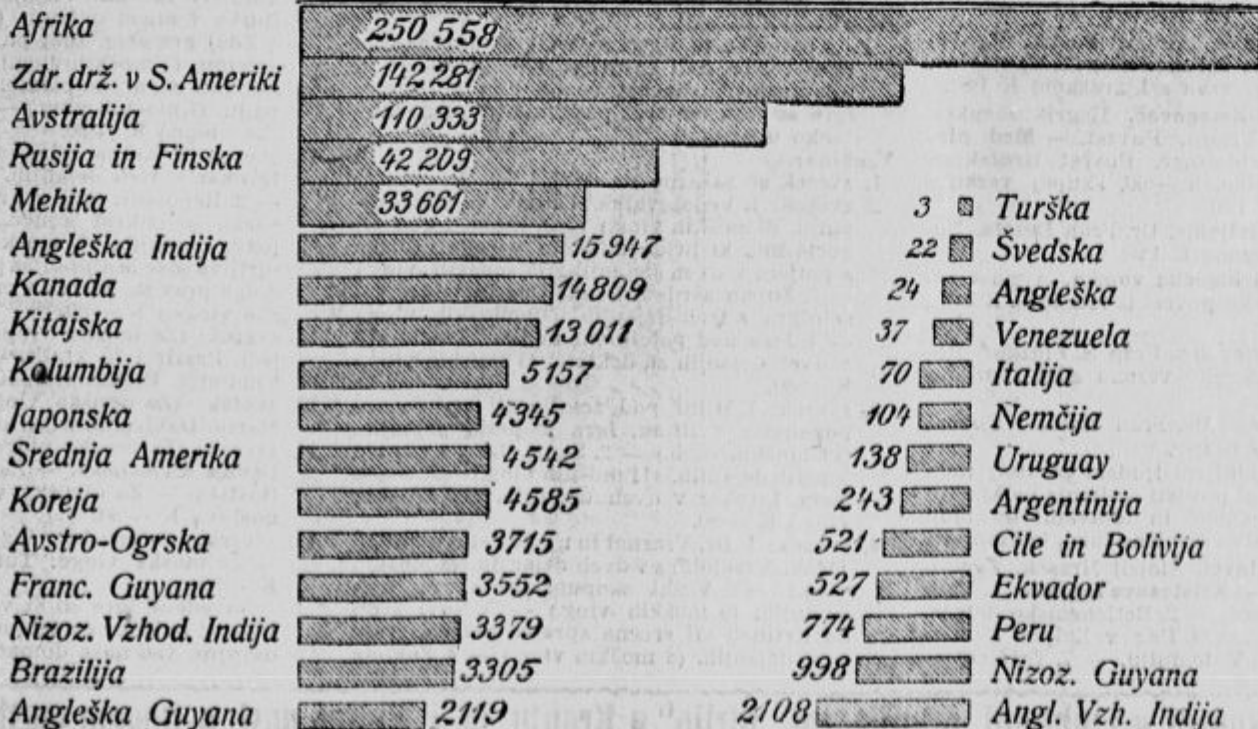
913

Letno pridobivanje zlata na svetu. (V kilogramih.)

Mnogo je odvisno na svetu od zlata, vse stremi za njim. Resnica te trditve se ne kaže najmanj v statistiki pridobivanja zlata. Skoro vse države na svetu se pečajo s pridobivanjem zlata in ako je produkcija zlata še tako majhna, so vendar dežele, ki so zaznamovane v statistiki le z letno produkcijo 3 kg zlata. Pri tako majhni množini pridobljenega zlata, bi se tozadevni stroški seveda nikdar ne pokrili, ako bi ne našli vedno z zlatom vred tudi druge plemenite kovine. Prvo mesto zavzema v pridobivanju zlata Afrika, zlasti južna, z letno produkcijo 250.258 kilogramov. Pred 20 leti so v Afriki iz-

kopali le 2163 kg na leto. Nekdanja zlata dežela Avstralija je morala odstopiti svoje prvenstvo drugim delom sveta, akoravno se je tudi v Avstraliji dvignila v zadnjih 20 letih produkcija zlata. Stalno je naraščalo pridobivanje zlata najbolj v severo - ameriških Združenih državah. V splošnem pa se more reči, da se dobi zlato v znatnih množinah samo še v sledečih deželah: Rusija, Kanada, Združene države, Mehika, Angleška Indija, Kitajska, Kolumbija, Afrika in Avstralija. V ostalih državah znaša produkcija zlata manj kot 5000 kg na leto. Nemčija je v tem oziru na 6. zadnjem mestu s 104 kg. Ker

rabijo nekatere države več zlata kot ga pridobe same, ga morajo uvažati od drugod, kar se zgodi v prvi vrsti iz Združenih držav v Severni Ameriki, iz južne Afrike oziroma Avstralije preko Londona. Skupna produkcija zlata na vsem svetu znaša na leto 642.877 kg. Podatki o množini pridobljenega zlata datirajo od XV. stoletja naprej. L. 1493. so izkopali zlata 5800 kg. Dandanes se torej 100krat več zlata porabi in pridobi kot prej. Znatno se je seveda dvignilo pridobivanje z novimi tehničnimi iznajdbami. Avstro - Ogrska pridobiva zlato na Sedmograškem in v ogrskih Karpatih.

Zrakoplovka ponesrečila. V Parizu je v petek padla s svojim letalnim strojem aviatkinja Fanny Oré iz višine 70 m na zemljo ter si razbila lobanjo. Na transportu v bolnico je umrla.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
24	9. zveč.	737,6	23,7	sl. jzah.	oblačno	
20	7. zjutr.	737,8	19,0	sl. vzh.	jasno	0,0
	2. pop.	736,3	31,5	sl. jug		

Srednja včerajšnja temp., 23,2° norm. 1909.

Lepo stanovanje

s 3 sobami, enim kabinetom in pritliklinami se odda za avgustov termin na Dunajski sesti 32 v drugem nadstropju. 2253 3 Poizve se v pisarni „Zadružne zveze“.

Pripravno in prostorno

skladišče

se da takoj v najem v Pražakovi ulici št. 3, v bližini južnega kolodvora. — Poizve se v pisarni „Zadružne zveze“, Dunajska cesta 32. 2254 3

Stanovanje

v samostojni hiši, iz dveh velikih sob in pritliklin, se takoj odda v Trnovem, Konjušna ulica št. 11. Poizvedbe v gostilni g. Putriha na Dolenjski cesti. 2256 3

Sprejme se deklica iz poštene hiše kot

učenka

za manufakturno trgovino, Poizve se Kuhnova cesta šte. 3. 2241

Vsled bolezni se prodaja popolnoma nov, še ne vožen

AVTOMOBIL (Puch)

po zelo ugodnih plačilnih pogojih. Reflektanti naj pošljejo naslove pod šifro: »Priložnostni nakup« na upravništvo lista. 2252 3

Fijakarija

se takoj prodaja.

Natančna pojasnila daje lastnik M. Oblak, Rimska cesta št. 13. 2251 2

Trgovski hlapec - skladiščar

vajen trgovine z dobrim in večletnim spričevalom želi stopiti v službo pri kakem trgovcu v kakem večjem mestu. Nastop takoj ali začetkom meseca. 2250 Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 2

Sprejme se 2230 2-1

praktikant

v „En gros trgovino“, kjer bi se vadil tudi v pisarni. Ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod „Praktikant“.

: Naročajte „Slovenca“ :

Prostori za skladišče in
delavnice se takoj od-
dajo. Prešernova ul. 7

Išče se

krojaški pomočnik

ki se razume poleg finega dela za
gospode, popolnoma tudi na fino
angleško delo za dame. — Ponudbe
naj se pošljejo na upravnništvo pod
šifro K. P. K.

2225 3—1

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano
črno Dalmatinsko vino „Kuč“
najboljše sredstvo 2501
4 steklenice (5 kg) franko K 4-50
BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

CYCLES
KINTA
KCL

Priznana močna, lahka tekoča so-
lidna in neprekosljiva so 866
„Kinta“-kolesa.
Najodličnejše jemstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.
H. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.
Splošna trgovina s kolesi in posameznimi deli.
Izposojevanje koles.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljitosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove. I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Razporoka. Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: Stepni kralj Lear. Ivan Turgenjev. — J. J. Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: Straža. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni F. M. Dostojevski. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4-20.
5. zvezek: Kobzar. Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovem življenjskim. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: Moš Simone. Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
7. zvezek: Enejdama. Taras Ševčenko. — Josip Abram. Pomen z zgodovinskim uvodom o hajdamaščin (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: Dolina krvi. (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
9. zvezek: Kacjanar. Anton Medved. Tragedija v petih delih. K 1-40, vezano K 2-40.
10. zvezek: Roma. Silvij Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
11. zvezek: Andrej Hofer, tirolski junak. Fran Ribar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
12. zvezek: Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: Darovana. Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: Jernat-Zmagovač. Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — Med plavci. Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: Malo življenje. Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Avgust Senoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: Gozdarjev sin. Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: Prihajač. Dr. Fran Detela. Povest. K —40, vezano K 1-70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — Kristusove legende. I. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemsko dete. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: Alešovec. Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1-20, vezano K 2—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1-20, vezano K 2—.

12. zvezek: Dolžan. Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: Haggard. Dekle z biseri. K 2—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebna za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebinski obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako siljajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebina:

1. zvezek: Se začasno ne dobi.

2. zvezek: I. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.

3. zvezek: I. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.

4. zvezek: I. Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tišek. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

I. Vecchiet
zlata v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne
zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne. — Solidna in re-
elna postrežba. Popravila točno.

2714

Park hotel Tivoli

Danes v torek in jutri v sredo
dva koncerta

sl. „Slov. filharmonije“.

Začetek ob 4. popoldne in ob 7. uri
zvečer.

Vstop prost.

2062

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano

pri nakupu blaga

za obleko in perilo.

2199

Hiša

se ceno proda s 6 sobami, 4 kuhinjami
in lepim vrtom. Rožna dolina štev. 227
pri Ljubljani nasproti Stanovnika.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.